

ks. Jan Dyduch

Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie

Nowa ewangelizacja priorytetowym zadaniem Kościoła

Kościół, żyjący pośród świata Chrystus, od początku swego istnienia poprzez wieki – a także współcześnie – głosi Jego Ewangelię. Wypełnia w ten sposób nakaz Jezusa: „Idźcie na cały świat i głoscie Ewangelię wszelkiemu stworzeniu” (Mk 16, 15). Tak więc Kościół został posłany przez swego Założyciela, aby niósł światu i ludziom wszystkich narodów Dobrą Nowinę. To wielkie i trudne zadanie z pewnością przewyższa możliwości człowieka. Dlatego też Jezus ubogacił swój Kościół darem Ducha Świętego, który jest niejako: „Duszą ewangelizacji”.

Na pewnym etapie dziejów Kościoła – odczytawszy „znaki czasu” – uznano, że zwyczajna jego działalność musi być wzmocniona o „nową ewangelizację”. Można zresztą stwierdzić, że owa nowa ewangelizacja w swej istocie była prowadzona już od dawna, choć bez używania tej nazwy. Celem niniejszego artykułu jest ukazanie programu, struktur i perspektyw nowej ewangelizacji, postrzeżonej w kontekście współczesnych potrzeb świata i Kościoła.

1. Program

Jak zaznaczyliśmy, program nowej ewangelizacji jest rzeczywistością, którą Kościół prowadził od dawna, będąc posłany do różnych ludów i narodów. Jednak pojęcie nowej ewangelizacji pojawiło się niedawno, jako owoc refleksji kościelnej i duszpasterskiej, jeszcze precyzyjnie nie zdefiniowane. Wprowadził je papież Jan Paweł II¹. Po raz pierwszy użył

¹ XIII Zwyczajne Zgromadzenie Ogólne Synodu Biskupów, *Lineamenta*, Watykan 2011, tekst polski [dalej: *Lineamenta*], nr 5.

tego sformułowania podczas pierwszej pielgrzymki apostołskiej do Polski 9 czerwca 1979 roku w Nowej Hucie: „Tam, gdzie stawia się Krzyż, powstaje znak, że dotarła już Dobra Nowina o zbawieniu człowieka przez miłość... Kiedy postawiono opodal tego miejsca drewniany, było to już w okresie Millenium. Otrzymaliśmy znak, że na progu nowego tysiąclecia – w te nowe czasy i nowe warunki wchodzi na nowo Ewangelia. Że rozpoczęła się nowa ewangelizacja, jak gdyby druga, a przecież ta sama co pierwsza. Krzyż trwa, choć zmienia się świat²”. Krzyż trwa niezmienny, niezmienna trwa Ewangelia, zaś zmienia się świat, to znaczy warunki, w których jest głoszona i to stwarza potrzebę nowej ewangelizacji.

Do pojęcia nowej ewangelizacji wraca Jan Paweł II w nauczaniu skierowanym do Kościołów Ameryki Łacińskiej. Zwraca w nim uwagę na to, że nowa ewangelizacja powinna charakteryzować się nowym zapalem, nowymi metodami i przejawami³. Ubogacenie pojęcia nowej ewangelizacji dokonało się dzięki kontynentalnym Zgromadzeniom Synodalnym, podczas których (w szczególności w adhortacjach posynodalnych) podkreślano, że jest ona synonimem odrodzenia duchowego życia wiary Kościołów lokalnych, że ma inspirować Ewangelią odnowę życia chrześcijańskiego w różnych kontekstach kulturowych i społecznych⁴. Jan Paweł II zwrócił także uwagę na potrzebę nowej ewangelizacji w krajach zdechrystianizowanych: „Ja sam niejednokrotnie przypominałem o zjawisku dechrystianizacji, które występuje w narodach o dawnej tradycji chrześcijańskiej i domaga się bezwzględnie nowej ewangelizacji⁵”.

Sprawę nowej ewangelizacji podjął papież Benedykt XVI, który ustanowił specjalną strukturę do tego zadania – Papieską Radę ds. Krzewienia Nowej Ewangelizacji, o czym powiemy poniżej. W motu proprio *Ubicumque et semper* napisał: „To właśnie zadanie było jednym z zasadniczych punktów Magisterium czcigodnego Sługi Bożego Jana Pawła II, a pojęcie nowej ewangelizacji pogłębiane systematycznie w licznych wystąpieniach streszczało zadanie czekające dzisiejszy Kościół, zwłaszcza

² *Jan Paweł II na ziemi polskiej*, red. St. Dziwisz, J. Kowalczyk, T. Rakoczy, Rzym 1979, s. 245–246.

³ *Lineamenta*, nr 5.

⁴ Tamże, nr 5.

⁵ Jan Paweł II, Posynodalna adhortacja apostołska *Christifideles laici*, nr 4.

w regionach dawnej chrystianizacji”⁶. Tak więc teoretycznie można rozróżnić między ewangelizacją postrzeganą jako zwyczajna, duszpasterska działalność Kościoła a pierwszym głoszeniem Ewangelii *ad gentes* ludziom, którzy jeszcze jej w ogóle nie znają oraz nową ewangelizacją skierowaną do tych, którzy oddalili się od Ewangelii, często z tego powodu, nawiązując do przypowieści o siewcy (por. Mk 4, 1–9), że Słowo Boże nie zostało zakorzenione w ich życiu. Praktycznie rzecz biorąc, te trzy wymiary ewangelizacji często współistnieją na tym samym terytorium, dlatego Kościoły lokalne winny je prowadzić równocześnie, zwłaszcza że zadanie to potęguje zjawisko globalizacji i migracji⁷.

Przedmiotem ewangelizacji we wszystkich jej wymiarach jest takie przepowiadanie Objawienia Bożego, a w szczególności Ewangelii Jezusa Chrystusa, aby docierała do adresatów, była przez nich przyjęta i potwierdzona życiem. Wspaniałą traktat o przedmiocie ewangelizacji stanowi konstytucja dogmatyczna Soboru Watykańskiego II o Objawieniu Bożym *Dei Verbum*. Ewangelia jest ukoronowaniem całego Objawienia Bożego, a szczytem i ukoronowaniem Ewangelii jest Osoba Jezusa Chrystusa. Tak więc Osoba Jezusa, Jego życie, Śmierć i Zmartwychwstanie, Jego działalność i nauczanie stanowią jądro każdej ewangelizacji. Naucza Sobór Watykański II: „Głową tego Ciała jest Chrystus. On jest obrazem Boga niewidzialnego, w Nim zostało wszystko stworzone. On jest przed wszystkim i wszystko w Nim ma istnienie. On jest Głową Ciała, którym jest Kościół... Wielkością swojej mocy panuje nad niebem i ziemią, a dzięki niedościgłej doskonałości i swojemu działaniu napełnia całe Ciało bogactwem swej chwały”⁸.

Wzorem ewangelizatora jest sam Jezus, który oświadcza: „Duch Pański nade mną, dlatego mnie namaścił, abym głosił Ewangelię ubogim” (Łk 4, 18). Wyznaje On, że Jego zadaniem wyznaczonym przez Ojca, jest nieść dobrą nowinę od miasta do miasta, od wsi do wsi. Naucza adhortacja o ewangelizacji w świecie współczesnym: „Wszystkie też elementy Chrystusowej tajemnicy – Wcielenie, cuda, nauka, powołanie uczniów, posłanie dwunastu Apostołów, Krzyż i Zmartwychwstanie, nieustanna obecność

⁶ Benedykt XVI, List apostolski w formie motu proprio *Ubicumque et semper*, 21 IX 2010, „L'Osservatore Romano”, wyd. pol., 32 (2011) nr 1 (329) s. 12.

⁷ *Lineamenta*, przedmowa.

⁸ Sobór Watykański II, Konstytucja dogmatyczna o Kościele *Lumen gentium* [dalej: KK], nr 7.

Jego wśród swoich należały do czynności ewangelizacyjnych⁹. Pan Jezus jako głosiciel Ewangelii, będąc sam Ewangelią Bożą, nauczał o Królestwie Bożym, podając jego postulaty i jego „wielką kartę”, którą stanowi Kazanie na górze (por. Mt 5–7). To zadanie ewangelizacyjne podejmuje Kościół Chrystusowy, który jest świadomy tego, że nakaz głoszenia Ewangelii wszystkim ludom i narodom jest jego naturalnym i pierwszorzędnym posłannictwem, że jest łaską i jego właściwym powołaniem¹⁰.

Przywołaną prawdę wyraża Kodeks Prawa Kanonicznego: „Kościół, któremu Chrystus Pan powierzył depozyt wiary, aby z asystencją Ducha Świętego strzegł święcie prawdy objawionej, wnikliwie badał, wiernie głosił i wykladał, ma obowiązek i wrodzone prawo przepowiadania Ewangelii wszystkim narodom, niezależnie od jakiegokolwiek ludzkiej władzy, także z zastosowaniem właściwych sobie środków społecznego przekazu” (kan. 747 § 1). Za nieskazitelne przekazywanie nauki Jezusa jest odpowiedzialny cały Kościół, bowiem wszyscy jego członkowie uczestniczą *suo modo* w misji prorocko-nauczycielskiej swego Założyciela. W tę odpowiedzialność są również zaangażowani wierni świeccy¹¹. Oni także są uczestnikami nowej ewangelizacji.

Jak już wspominaliśmy, wiele uwagi nowej ewangelizacji poświęcił Jan Paweł II. Jej przedmiotem czynił głoszenie Ewangelii, dotyczące rozwiązywania aktualnych problemów współczesnego świata. Tak czyni w encyklice *Evangelium vitae*, w której zajmuje się głoszeniem Ewangelii życia znajdującej się w samym sercu orędzia Jezusa¹². Benedykt XVI podkreśla rolę Jezusa w ewangelizacji współczesnego świata. W ten sposób rozpoczyna encyklikę *O integralnym rozwoju ludzkim w miłości i prawdzie*: „Miłość w prawdzie, której Jezus Chrystus stał się świadkiem przez swoje życie ziemskie, a zwłaszcza przez swoją Śmierć i Zmartwychwstanie, stanowi zasadniczą siłę napędową prawdziwego rozwoju każdego człowieka i całej ludzkości. Miłość – *caritas* to nadzwyczajna siła, skłaniająca osoby do odważnego i ofiarnego zaangażowania się na polu sprawiedliwości i pokoju¹³. Jezus i Jego miłość ma przenikać i rozświećlać współczesne drogi nowej ewangelizacji.

⁹ Paweł VI, Adhortacja apostolska *Evangelii nuntiandi*, nr 6.

¹⁰ Tamże, nr 7–14.

¹¹ Szerzej na ten temat zob.: J. Dyduch, *Obowiązki i prawa wiernych świeckich w prawodawstwie soborowym*, Kraków 1985, s. 120–138.

¹² Jan Paweł II, Encyklika *Evangelium vitae*.

¹³ Benedykt XVI, Encyklika *Caritas in veritate*, nr 1.

2. Struktury

Ewangelizacja w Kościele jest procesem uporządkowanym, mającym swoją strukturę hierarchiczną. Ewangelizacją w całym Kościele kieruje Biskup Rzymski wraz z Kolegium Biskupów: „W odniesieniu do całego Kościoła, zadanie głoszenia Ewangelii zostało powierzone głównie Biskupowi Rzymskiemu i Kolegium Biskupów” (kan. 756, KPK). To zadanie w sposób uroczysty spełnia Biskup Rzymski wraz z Kolegium Biskupów na soborach powszechnych albo w zwyczajnym nauczaniu powszechnym (por. kan. 749–750, KPK). W realizowaniu zadania ewangelizacji Biskupowi Rzymskiemu pomaga Kuria Rzymska. Jej zadania i organizacja przedstawiała się różnorodnie w dziejach Kościoła¹⁴. Zagadnienie to wymaga odrębnego omówienia. Zawsze jednak jej celem była służba Biskupowi Rzymskiemu w spełnianiu misji apostołskiej i ewangelizacyjnej.

W okresie posoborowym Kuria Rzymska, zgodnie z postulatami Soboru Watykańskiego II, została gruntownie zreformowana¹⁵. Aktualny kształt Kurii Rzymskiej nadała konstytucja apostołska *Pastor Bonus* papieża Jana Pawła II z 28 czerwca 1988 roku¹⁶. Do tego dokumentu został wydany obszerny komentarz, wyjaśniający jego postanowienia¹⁷. Wśród zadań Kurii Rzymskiej jawi się służba Biskupowi Rzymskiemu w przekazywaniu depozytu wiary: „Służba na rzecz jedności stanowi zatem fundament tej współpracy, jaką Kuria Rzymska ofiaruje Ojcu Świętemu. Przede wszystkim na rzecz jedności wiary, mającej oparcie i źródło w świętym depozycie, którego następcą Piotra jest głównym strażnikiem i obrońcą, i ze względu na którą otrzymał najwyższe zadanie utwierdzania braci”¹⁸. Wszystkie dykasterie Kurii Rzymskiej wspierają Biskupa Rzymskiego w dziele ewangelizacji. Szczególna rola przypada w tym względzie dykasteriom bezpośrednio związanym z posługą ewangelizacyjną. Są to: Kongregacja Nauki Wiary, Kongregacja ds. Ewangelizacji Narodów i Kongregacja Edukacji Katolickiej.

¹⁴ Szerzej na ten temat zob. E. Sztarfrowski, *Kuria Rzymska*, Warszawa 1981.

¹⁵ Sobór Watykański II, Dekret o pasterskich zadaniach biskupów w Kościele *Christus Dominus* [dalej: DB], nr 8–10.

¹⁶ AAS 80 (1988), 841–934.

¹⁷ *Commento alla Pastor Bonus e alle normae susidiarie della Curia Romana*, pod red. Pio Vito Pinto, Roma 2003.

¹⁸ Jan Paweł II, Konstytucja apostołska *Pastor Bonus*, Wprowadzenie, nr 11.

Kongregacja Nauki Wiary strzeże poprawności przekazywania doktryny ewangelizacyjnej: Właściwym zadaniem Kongregacji Nauki Wiary jest troska o rozwój i strzeżenie nauki wiary i obyczajów w całym świecie katolickim; jest przeto kompetentna w tym wszystkim, co w jakikolwiek sposób dotyczy tej materii¹⁹. W wypełnianiu zadań ewangelizacyjnych Kongregacja ta zajmuje się prowadzeniem studium, aby móc dać odpowiedź w świetle wiary na nowe problemy rodzące się na skutek rozwoju wiedzy i postępu ludzkiego. Strzeże nienaruszalności wiary i obyczajów, chroniąc ją przed rozpowszechnianiem błędnych doktryn²⁰.

Kongregacja ds. Ewangelizowania Narodów kieruje pierwszą ewangelizacją wśród ludów na terenach misyjnych: Do Kongregacji ds. Ewangelizacji Narodów należy kierowanie i koordynowanie na całej kuli ziemskiej dzieła ewangelizowania narodów i współpracy misyjnej, z zachowaniem kompetencji Kongregacji dla Kościołów Wschodnich²¹. Troszczy się o dzieło ewangelizacji poprzez promowanie badań w zakresie teologii, duchowości i duszpasterstwa misyjnego, a także o nowe powołania misyjne duchownych, zakonników i świeckich. Zabiega również o to, aby we współpracę w dzieło ewangelizacji misyjnej włączyć cały Lud Boży, zachęcając go do modlitwy, świadectwa życia i do różnorakiej pomocy, w tym materialnej²².

Kongregacja Edukacji Katolickiej kieruje szkolnictwem prowadzonym przez Kościół: Kongregacja Seminariów i Instytutów Studiów (Edukacji Katolickiej) wyraża i podejmuje troskę Stolicy Apostolskiej odnośnie do formacji tych, którzy mają otrzymać święcenia, jak również odnośnie do rozwoju i organizacji edukacji katolickiej²³. Ogromne znaczenie dla współczesnej ewangelizacji ma szkolnictwo na różnych szczeblach, począwszy od przedszkoli, aż po uniwersytety. Kongregacja Edukacji Katolickiej kieruje przygotowaniem ewangelizatorów zarówno w wyższych seminariach duchownych, jak i na uniwersytetach katolickich i kościelnych. Stara się także o to, aby zasady dotyczące wychowania katolickiego były broniące, poznawane i wprowadzane w życie²⁴.

¹⁹ Tamże, art. 48.

²⁰ Tamże, art. 49, 51.

²¹ Tamże, art. 85.

²² Tamże, art. 86–88.

²³ Tamże, art. 112.

²⁴ Tamże, art. 113–114.

Przywołane dykasterie służą przede wszystkim zwyczajnej działalności ewangelizacyjnej Kościoła, jak również jego ewangelizacji na terenach misyjnych. Współczesne potrzeby ewangelizacyjne w świecie domagają się dalszego jej pogłębiania, organizowania i szukania dzisiaj nowych metod dotarcia z Ewangelią do ludzi żyjących, zwłaszcza w krajach niegdyś żywotnie chrześcijańskich, a aktualnie w różnym stopniu zdechrystianizowanych. Jak wspominaliśmy, problem ten bardzo wyraźnie dostrzegali papieże w II połowie XX wieku, a także Benedykt XVI. Napisał on: „Podzielam troskę moich czcigodnych poprzedników i uważam, że należy udzielić właściwych odpowiedzi, aby cały Kościół odradzając się w mocy Ducha Świętego, zwrócił się do współczesnego świata z nowym zapalem misyjnym, by krzewić nową ewangelizację. Dotyczy ona przede wszystkim dawno założonych Kościołów – żyjących w dość różnorodnych sytuacjach, z którymi wiąże się różne potrzeby – oczekujących różnych impulsów ewangelizacyjnych...”²⁵.

W przywołanym motu proprio *Ubicumque et semper* papież ustanowił nową dykasterię Kurii Rzymskiej zajmującą się nową ewangelizacją:

„§ 1. Ustanawia się Papieską Radę ds. Krzewienia Nowej Ewangelizacji jako dykasterię Kurii Rzymskiej, zgodnie z konstytucją apostolską *Pastor Bonus*.

§ 2. Rada realizuje swoje cele zarówno pobudzając do refleksji nad tematami związanymi z nową ewangelizacją, jak i określając i propagując formy i narzędzia służące do jej realizacji”²⁶. Nowo utworzona Rada prowadzi działalność, współpracując z innymi organami Kurii Rzymskiej i pozostaje w łączności z Kościołami partykularnymi, zwłaszcza na terenach tradycyjnie chrześcijańskich, które wyraźnie dotknęła erozja sekularyzmu. Wśród szczególnych zadań rady wymienia się przybliżanie i pogłębianie znaczenia nowej ewangelizacji w jej wymiarze teologicznym i pastoralnym, szerzenie i wprowadzanie w życie magisterium papieża dotyczącego nowej ewangelizacji we współpracy z konferencjami biskupimi, a także promowanie i upowszechnianie inicjatyw z nią związanych. Rada ma wykorzystywać nowoczesne formy przekazu, posługując się nimi jako narzędziami nowej ewangelizacji, jak również winna posługiwać się Katechizmem Kościoła Katolickiego, stanowiącym zasadniczy i pełny wykaz treści wiary²⁷.

²⁵ Benedykt XVI, List apostolski w formie motu proprio *Ubicumque et semper*, 21 IX 2010, „L'Osservatore Romano”, wyd. pol., 32 (2011) nr 1 (329) s. 12.

²⁶ Tamże, art. 1.

²⁷ Tamże, art. 1.

Struktura Rady jest następująca: „§ 1. Radą zarządza arcybiskup przewodniczący wspomagany przez sekretarza, podsekretarza i odpowiednią liczbę pracowników, zgodnie z normami ustalonymi przez konstytucję apostolską *Pastor Bonus* oraz przez Regulamin Ogólny Kurii Rzymskiej. § 2. Rada ma własnych członków i może mieć własnych konsultorów”²⁸. Tak więc struktura tej Rady jest ukształtowana na wzór innych rad papieskich, wyliczonych w konstytucji *Pastor Bonus*.

W ewangelizacji uczestniczą biskupi zebrani na konferencjach biskupich, którzy „są w odniesieniu do wiernych powierzonych ich trosce autentycznymi nauczycielami i mistrzami wiary” (kan. 753, KPK). Ich działalność została dowartościowana w motu proprio *Apostolos suos*²⁹. Istotną nowością przywołanego dokumentu jest poszerzenie zadań nauczycielskich konferencji biskupich³⁰. W Kościołach partykularnych zadanie głoszenia Ewangelii spełniają poszczególni biskupi, do których należy kierowanie posługą nauczania (por. kan. 756 § 2, KPK). Posługę tę wykonują także prezbiterzy: „Do własnych zadań prezbiterów, którzy są współpracownikami biskupów, należy głoszenie Ewangelii Bożej. Ten obowiązek spoczywa zwłaszcza na proboszczach” (kan. 757, KPK). W ewangelizacji uczestniczą także diakoni, członkowie instytutów życia konsekrowanego oraz wierni świeccy (por. kan. 757, 758, 759, KPK). Tak więc cała wspólnota Ludu Bożego jest zaangażowana w ewangelizację.

3. Perspektywy

Z programem ewangelizacji, w szczególności nowej ewangelizacji, koresponduje Rok Wiary i XIII Zgromadzenie Zwyczajne Synodu Biskupów. Wydarzenia te mają zdynamizować nową ewangelizację, która ma ukazać siłę i piękno wiary i doprowadzić do jej wyznawania³¹. W motu proprio *Porta fidei* papież Benedykt XVI ogłosił Rok Wiary, który rozpocznie się 11 października 2012 roku, w pięćdziesiątą rocznicę otwarcia Soboru Watykańskiego II, a zakończy się 24 listopada 2013 roku w uroczystość

²⁸ Tamże, art. 4.

²⁹ Jan Paweł II, List apostolski w formie motu proprio *Apostolos suos*.

³⁰ J. Dyduch, *Konferencja biskupów w świetle motu proprio „Apostolos suos”*, „Prawo Kanoniczne”, 41 (1998) nr 3–4, s. 73.

³¹ Benedykt XVI, List apostolski w formie motu proprio *Porta fidei*, nr 4.

naszego Pana Jezusa Chrystusa Króla Wszechświata. 11 października 2012 roku będzie także dwudziestą rocznicą ogłoszenia Katechizmu Kościoła Katolickiego stanowiącego autentyczny owoc Soboru Watykańskiego II³². W ewangelizacyjnej tradycji Kościoła Sobór ten jawi się jako wielka łaska i dobrodziejstwo dla Kościoła XX wieku, jako niezawodna busola wskazująca drogę dla obecnego stulecia oraz jako moc służąca odnowie Kościoła³³. Odnowa Kościoła dokonuje się dzięki wierze, która ma kształtować całą ludzką egzystencję i przemieniać ją, działając przez miłość. Miłość Chrystusa wypełnia serca ludzkie i pobudza je do ewangelizacji. Dzisiaj i poprzez wieki, tak jak wówczas w dniu Wniebowstąpienia, Jezus posyła nas na drogi świata i wzywa do głoszenia Ewangelii wszystkim narodom³⁴.

Miłość Jezusa jest źródłem, mocą i celem nowej ewangelizacji: „Swoją miłością Jezus Chrystus przyciąga do siebie ludzi z każdego pokolenia; w każdym czasie zwołuje On Kościół, powierzając mu głoszenie Ewangelii nakazem, który zawsze jest nowy. Z tego względu także dziś potrzeba bardziej przekonanego zaangażowania Kościoła na rzecz nowej ewangelizacji, aby na nowo odkryć w wierze radość i odnaleźć zapał do przekazywania wiary”³⁵. Tak więc Rok Wiary ma zmobilizować wierzących do wyznawania wiary i jej przekazywania. Wyznawanie wiary dokonuje się wielorako, jest to nie tylko wyznanie ustami, ale także przez świadectwo i zaangażowanie. Wyznanie wiary jest aktem zarówno osobistym, jak i wspólnotowym. Człowiek zbawia się we wspólnocie, tak więc wiarę ma wyznawać także wspólnotowo. Rok Wiary ma stworzyć wiele okazji do takiego wyznawania. Świadectwo wiary nie może się obejść bez świadectwa miłosierdzia³⁶.

Benedykt XVI w motu proprio *Porta fidei* bardzo mocno akcentuje cnotę miłości. Nawiązuje do Pawłowego hymnu o miłości (1 Kor 13, 13) i do Listu św. Jakuba (Jk 2, 14–18), konkludując: „Wiara bez miłości nie przynosi owocu, a miłość bez wiary byłaby uczuciem nieustannie zagrożonym przez zwątpienie. Wiara i miłość potrzebują siebie nawzajem, jedna pozwala bowiem drugiej się urzeczywistnić”³⁷.

³² Por. tamże, nr 4.

³³ Por. tamże, nr 5.

³⁴ Por. tamże, nr 6–7.

³⁵ Tamże, nr 7.

³⁶ Por. tamże, nr 8–14.

³⁷ Tamże, nr 14.

Papież zwrócił się do Kurii Rzymskiej o wytyczne na Rok Wiary: „Mając to na uwadze, poprosiłem Kongregację Nauki Wiary, by w porozumieniu z kompetentnymi dykasteriami Stolicy Apostolskiej zredagowała Notę, która będzie zawierała wskazania dla Kościoła i wiernych, jak przeżyć ten Rok Wiary w sposób najbardziej efektywny i właściwy, w służbie wiary i ewangelizacji”³⁸. Kongregacja ta podejmując postulat papieża, opracowała i ogłosiła dokument: *Nota Kongregacji Nauki Wiary zawierająca wskazania duszpasterskie na Rok Wiary*³⁹. Składa się ona z wprowadzenia i wskazań. Wprowadzenie nawiązuje do treści zawartej w motu proprio *Porta fidei*, zaś wskazania prezentują propozycje różnych inicjatyw i działań w Roku Wiary.

Wśród wydarzeń na płaszczyźnie Kościoła powszechnego dokument wymienia XIII Zwyczajne Zgromadzenie Ogólne Synodu Biskupów, zwołane przez papieża Benedykta XVI na październik 2012 roku. Jego idea wiodąca to „nowa ewangelizacja mająca na celu przekazywanie wiary chrześcijańskiej”. Ze względu na rolę tego Synodu dla przyszłości nowej ewangelizacji wrócimy jeszcze do tego wydarzenia. Kolejnym wydarzeniem o znaczeniu ogólnokościelnym będzie Światowy Dzień Młodzieży w Rio de Janeiro w lipcu 2013 roku, gromadzący młodzież z różnych krajów świata, aby wspólnie przeżywali radość z wiary, a potem stali się świadkami Ewangelii. W Roku Wiary wzywa się do pielgrzymowania do Stolicy Apostolskiej i do Ziemi Świętej, do urządzania sympozjów, zjazdów, konferencji międzynarodowych dla pogłębiania znajomości nauki katolickiej. Winny one rozważać nauczanie Soboru Watykańskiego II i Katechizmu Kościoła Katolickiego, który jest jego owocem. W to dzieło powinny być zaangażowane uczelnie kościelne i katolickie. W Kościele mają być podjęte różne inicjatywy ekumeniczne, promowane przez Kurię Rzymską, a w szczególności przez Papieską Radę ds. Popierania Jedności Chrześcijan. Porządkowaniem i koordynacją inicjatyw ogólnokościelnych zajmie się specjalny sekretariat utworzony przez Papieską Radę ds. Krzewienia Nowej Ewangelizacji⁴⁰.

Konferencje biskupie poszczególnych krajów winny się zająć publikacją, udostępnieniem i propagowaniem dokumentów Vaticanum II i tekstu Katechizmu Kościoła Katolickiego. W przypadku gdy przywołane dokumenty nie zostały jeszcze przetłumaczone na język lokalny, powinny

³⁸ Tamże, nr 12.

³⁹ 6 I 2012, „L'Osservatore Romano”, wyd. polskie, 33 (2012) nr 3 (341) s. 53–59.

⁴⁰ Por. tamże, I. *Na płaszczyźnie Kościoła powszechnego*, s. 55.

zatróścić się o ich tłumaczenie, jak również udzielić pomocy w ich tłumaczeniu krajom biednym, zwłaszcza na terenach misyjnych; postarać się o wydanie lokalnych katechizmów w oparciu o Katechizm Kościoła Katolickiego. Konferencje biskupie powinny zaangażować się w popularyzowanie znajomości rodzimych świętych i błogosławionych jako świadków wiary⁴¹.

Ważne zadania wyznacza Rok Wiary biskupom diecezjalnym. Na jego rozpoczęcie powinni w katedrach odprawić msze święte wraz z zachętą do zintensyfikowania życia wiary. Powinni opublikować list pasterski o ewangelizacji, a także postarać się o zorganizowanie dla młodzieży katechez ukazujących sens i piękno w odkrywaniu wiary Kościoła. Stałą formacją duchowieństwa opręć o dokumenty Vaticanum II i Katechizm Kościoła Katolickiego. Katechizm ten winien inspirować formację katechetów w zakresie treści wiary. Biskupi winni dokonać w diecezjach oceny recepcji Soboru Watykańskiego II i Katechizmu Kościoła Katolickiego. Są proszeni o nawiązanie kontaktów ze światem nauki i kultury, celem stworzenia nowych okazji do dialogu wiary i rozumu. Winni zatroszczyć się o to, by szkoły katolickie stały się miejscem ewangelizacji i przekazywania wiary⁴².

Rok Wiary w parafiach winien stać się okazją do ożywienia liturgii, zwłaszcza Eucharystii. W katechezie i homiliach należy wykorzystać dokumenty Vaticanum II i Katechizmu Kościoła Katolickiego. Zdynamiczować przekaz wiary w rodzinach, które są „kościółkami domowymi” i pierwszymi miejscami ewangelizowania. W parafiach trzeba ożywić misje ludowe dla pogłębienia życia z wiary. Nota zachęca członków instytutów życia konsekrowanego do zaangażowania się w nową ewangelizację. W wydarzenie Roku Wiary winny się włączyć stowarzyszenia i ruchy kościelne, dając świadectwo wiary⁴³.

Jak już wspominaliśmy, szczególnym wydarzeniem u początków Roku Wiary jest XIII Zgromadzenie Ogólne Synodu Biskupów⁴⁴. Synod Biskupów jawi się jako nowa forma kolegialności w Kościele i jest owocem wskazań Soboru Watykańskiego II. Ten nowy organ ma za zadanie pomagać Biskupowi Rzymskiemu w jego apostołskiej i ewangelizacyjnej działalności.

⁴¹ Por. tamże, II. *Na płaszczyźnie Konferencji Biskupów*, s. 56.

⁴² Por. tamże, III. *Na płaszczyźnie diecezjalnej*, s. 56–57.

⁴³ Por. tamże, IV. *W parafiach, wspólnotach, stowarzyszeniach, ruchach*, s. 57–58.

⁴⁴ Benedykt XVI, List apostołski w formie motu proprio *Porta fidei*, nr 4.

Zadanie to spełniają przede wszystkim zgromadzenia ogólne synodu⁴⁵. Dokument wstępny XIII Synodu Biskupów ukazuje problemy, które będą rozważane w czasie jego obrad. Synod będzie zajmował się nową ewangelizacją, ukazując jej aktualny stan w świecie i wytyczając jej program na przyszłe lata oraz zachęcając, by wierni pod inspiracją Ducha Świętego - z nowym zapałem podjęli palące zadanie ewangelizacji współczesnego świata, której celem jest ożywienie wiary chrześcijańskiej⁴⁶.

Zakończenie

Kościół wstępując w ślady swojego Założyciela, głosi poprzez wieki Jego Ewangelię, którą stanowi życie, nauczanie i świadectwo Jezusa. W każdej epoce ewangelizacyjna działalność podejmuje próby, by być skuteczną, to znaczy przekazującą prawdy ewangeliczne tak, aby zostały przyjęte i zrealizowane. Współcześnie na skutek dechrystianizacji niektórych ludów i narodów zachodzi pilna potrzeba nowej ewangelizacji, to znaczy głoszenia tej samej Ewangelii, ale z nowym zapałem i nowymi skutecznymi metodami.

⁴⁵ Por. J. Dyduch, *Kardynał Karol Wojtyła w służbie Kościołowi powszechnemu*, Kraków 1998, s. 88–101.

⁴⁶ Por. *Lineamenta*, Wprowadzenie i zakończenie.